

Tallinna vanalinna kaitsekorra tööühma koosolek nr 10

14.07.2022 kell 13-15 MS Teamsis

Osalejad: Ragnar Nurk, Triin Talk, Elo Sova, Henry Kuningas, Anneli Randla, Boris Dubovik, Olari Kärmas, Kaarel Truu

1. R. Nurk tutvustas enda koostatud Tallinna linnakindlustuste plaani (lisad 1-3), mida on plaanis kasutada kaitsekorra kaardil illustreeriva materjalina. Kaardil on eristatud maa peal nähtavad ja arheoloogiliselt säilinud kindlustuste osad, täiendusettepanekud on oodatud juulikuu lõpuni. Koosolekul kaardi kohta kellelgi ettepanekuid ei olnud, kiideti selle täpsust.
2. Jätkati kaitsekorra mustandi läbivaatust. Peale koosolekut jäid läbiarutatud punktid järgnevasse sõnastusse:

11. Kindlustusvööndis väljaspool hoonestatud kvartaleid ehitamisel kehtivad järgmised nõuded:

4) maapealseid parklaid varjestatakse ja liigendatakse haljastusega; uusi maa-alused parklaid on lubatud rajada vaid viimati eksisteerinud vallikraavide alla või vallikraavidest väljapoole, eeldusel, et ei kahjustata ajalooliste kaitseehitiste konstruktsioone ega väärtuslikku haljastust;

5) vältida uute piirete, maapealsete (sh ajutiste) parklate ja sõiduteede rajamist, ning säilitada haljastatud alad;

[...]

17. Kogu muinsuskaitsealal kehtivad väärtusliku hoonestuse kaitseks järgmised nõuded:

1. **Muinsuskaitsealal asuva A-kaitsekategooria hoone** puhul tuleb säilitada väärtuslik ruumiplaneering, sisetarindid (vahelaed, siseseinad, mantelkorstnad jms), interjööridetailid (siseuksed, sisetrepid, piirdeliistud, ahjud jms) ja siseviimistluskihid (põrandalauad, parketid, maalingud, tapeedid, stukkdekoor jms).
2. **Muinsuskaitsealal asuva A- ja B-kaitsekategooria hoone** puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:
 1. ajaloolised piirdetarindid, proportsioonid, välisviimistlus ja väärtuslikud detailid tuleb säilitada võimalikult autentsena;
 2. hooneosade ja ehitusdetailide taastamisel tuleb aluseks võtta dokumenteeritud ajalooline olukord ja lähtuda hoonest kui tervikust;
 3. kasutada tuleb hoonetüübile ja selle ehitusajale iseloomulikke ehitus- ja viimistlusmaterjale ning võimaluse korral traditsioonilisi töövõtteid ja tehnoloogiaid; traditsioonilisi ehitus-

viimistlusmaterjale jälgendavaid materjale kasutada ei tohi (nt plastlaudis, plastaknad, kivikatust imiteeriv katuseplekk jms);

4. välispiirete soojustamine on lubatud ainult juhul, kui sellega ei hävitata ega kaeta kinni väärtuslikku välisviimistlust ega väärtuslikke detaile ning säilivad hoone ja selle osade proportsioonid;

5. säilitada tuleb hoone ehitusaegsed või hilisemad hoone arhitektuurse ilmega sobivad avatäited (aknad, ukсед, luugid, jms); välimiste avatäidete asendamist loetakse hoone ilme muutmiseks;

6. ventilatsiooni ehitamisel tuleb kasutada olemasolevat korstent ja läbiviike; juhul kui see ei ole võimalik, tuleb uus korsten ehitada ajaloolise eeskujul;

7. elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, elektrikapi jms paigaldamine on võimalik ainult juhul, kui selle saab paigutada vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust, vajadusel see varjestatakse. Üldjuhul paigaldatakse seadmed hoone mahtu, mitte fassaadidele ega katustele, või eraldi alusele maapinnale;

8. Katuseakende, -rõdude, -terrasside jms lisamine katusemaastikule on lubatud juhul, kui need ei paista tänavaruumist, vaateplatvormidelt ega avalikult ligipääsetavatest tornidest (sh Patkuli vaateplats, Kohtuotsa vaateplats, Piiskopi aia vaateplats, Oleviste kiriku torn, Toomkiriku torn, Niguliste kiriku torn, Kiek in de Kōki viimane korrus, Neitsitorn ja selle kaitsekäik Kiek in de Kōkist Lühike Jala väravatornini, Taani kuninga aia vaateplats, Hellemanni ja Munkadetagune torn ning nende kaitsekäik, Paksu Margareeta torni katus, Nunnatorn, Kuldjala torn ja nende kaitsekäik, Raekoja torn) - need sisevaated saavad kuidagi visualiseeritud.

9. tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja tuleb lahendada hoonega ja ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei varja väärtuslikke fassaadidetaile, ei tekita valgus- või mürahäiringut ega domineeri linnaruumis;

3. Muinsuskaitsealal asuva C-kaitsekategooria hoone puhul kehtivad tööde tegemisel järgmised nõuded:

1. maapinnast allpool lammutus- ja kaevetööde tegemine on muinsuskaitseameti loakohustusega, arvestada tuleb arheoloogiliste uuringute vajadusega;
2. hoonet võib üldjuhul rekonstrueerida ainult olemasolevas mahus lähtudes hoone terviklikust välisilmest ning sobivusest lähiümbruse hoonestusega, eelistatud on hoone lammutamine;
3. kasutada tuleb ajaloolisse keskkonda sobivaid ehitus- ja viimistlusmaterjale; traditsioonilisi materjale jälgendavaid materjale kasutada ei tohi;
4. elektri- või muu seade, sealhulgas õhksoojuspumba ja ventilatsiooniseadme hooneväline osa, elektrikapi jms paigaldamine on võimalik ainult juhul, kui selle saab paigutada vähese vaadeldavusega kohta ning viisil, mis ei kahjusta hoone konstruktsioone ega viimistlust, vajadusel see varjestatakse. Üldjuhul paigaldatakse seadmed hoone mahtu, mitte fassaadidele ega katustele, või eraldi alusele maapinnale;
5. tegevuskoha tähis, info- või reklaamikandja tuleb lahendada ajaloolisse keskkonda kujunduselt ja suuruselt sobivalt ning viisil, mis ei tekita valgushäiringut ega domineeri linnaruumis.

V osa

Muinsuskaitseala kaitsevööndi eesmärk ja selle tagamise nõuded

18. Muinsuskaitseala kaitsevöönd on jagatud kaheks osaks, mis on esitatud kaitsekorra lisa 1.

19. Kaitsevööndi 1. osa eesmärk on tagada muinsuskaitseala säilimine sobivas ja toetavas keskkonnas ning muinsuskaitseala vaadeldavus piki ajaloolisi tänavaid, samuti säilitada olulistest kaugvaadetes avaneva linnasilueti taust. Uue ehitise või juurdeehitise püstitamisel muinsuskaitseala välispiirile tuleb vältida järske üleminekuid hoonestuse mastaapsuses arvestades külgnevat hoonestust. Piki vanalinnasuunalisi tänavaid avanevaid vaateid ei tohi ehitistega sulgeda, säilitada tuleb iseloomulikud vaated vanalinnast ümbritsevatele ajaloolistele eeslinnadele ja merele.

Lisa 1: Linnakindlustuste plaan

Lisa 2: Linnakindlustuste plaan alusplaaniga

Lisa 3: Linnakindlustuste plaani eksplikatsioon